

HOLLAR, ČLENSKÁ VÝSTAVA

(Topičův salón)

Vystavená grafická díla jsou zhruba dvojí: stará a ona, jež vznikla v odpověď a na popud současné doby. Dělí se tak dle námětů, a nikoliv pro tvárnou odlišnost a pojetí. Časově odlehlá jsou z větší části jednoho ducha; v prostoru, jenž je dělí, leží největší události, leč umělců se to netýká, se zálibou hledí na hrot svého rydla, usilujíce o nejjemnější čárku, jindy o soustavu řezů seřazených v soustředné kruhy nebo silokřivky. Sesutá Remeš, zřícená katedrála je zobrazována snad jen pro zajímavé osvětlení — jako hradní zřícenina na staré oponě. Vše je tu nedynamické a líbezné: práce v továrnách, davy na ulicích, kázání k lidu. Výtka platí obrazu A. J. Alexe, jenž obrácen zcela k Rembrandtovi pořádá dav ve skupiny osvětlené a temné, z důvodu vnější úpravnosti a pro zajímavost vynechává plochy a nic nedí o kazateli ani posluchačích.

J. Benda vystavuje několik ex libris, vinět, titulních listů, tyto užité dřevoryty nezdobí pouze plochu, jsou i výtvarným sdělením. Bendovy poštovní známky jsou velmi vhodné, výrazné a nové. Toho nelze říci o návrzích Boettingerových. Bílkovy kreslené obrazy ukazují mistrovo umění, jež dosahuje všeho, co zamýšlí, a utkvívá na svém způsobu.

J. Hlavín vystavuje návrhy k plakátu, vidíte však jen ornamentální orámování, do něhož lze dodatečně něco vepsat. To není plakát, myslím, že jde především o řeč návěstí, malíř ji má zvýrazniti, leč pokryje-li celou plochu ozdobou, zeslabuje účín. Malíř patrně dbal o vázání, klid, jenž byl kdysi požadavkem akcidence.

A. Moravec vystavuje devět prací, z nichž obě litografie patří k nejlepším na výstavě. Porovnáme-li Moravcovy obrazy s grafikou, má tato vrch; malba mladého lyrika poněkud unáší, grafická práce má jej k tuhé kázni. Kdyby se Moravec

zřekl úspěchu, jež mu dobývá konvenční dovednost, snad by se vyjádřil ještě opravdověji, byl by modernější.

A. Hrska navazuje na starší tradici, někde tvoří v duchu svých mistrů, jinde jenom kompiluje.

Ze šestera prací R. Laudy jest zvláště hodna pozoru barevná litografie. Umělec sevřel tvar plynulým obrysem a mírným rozšířením barevných ploch buduje prostor. — Z listů Silovského jsou, myslím, nejlepší Staré cihelny. — Formálně dokonalé kresby M. Švabinského nepředstavují umělcova díla jinak, než vešlo v obecnou známost; je to umění hotové, moderní dění v ně nevstoupilo a není jím dotčeno.

Dvě práce V. Sedláčka v souboru vynikají, jde v nich především o tvar; obrys objemu, kresba mění funkci linií a ploch v poslání výtvarné, oživuje a staví plnou hmotu.

Plochy dřevorytů Vikových znějí v dokonalém souladu, jež je patrně jejich obsahem. Rovněž K. Tondl obrací zřetel od předmětu k ozáření, k mraku.

K výstavě připojen je soubor z prací členů Hollara nazvaný Kytice, o němž bylo v Českém slově již psáno.